

УДК 378.4:159.923.35

Зачепило Ігор Вікторович

асистент кафедри фізичної культури та спорту
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ДО ІННОВАЦІЙНОГО ТИПУ ОСВІТИ

Сучасний етап розвитку освіти характеризується активним упровадженням цифрових технологій, інтерактивних методів навчання та міждисциплінарних підходів. Інноваційна освіта формує нову парадигму педагогічної взаємодії, у центрі якої особистість, здатна до самонавчання, творчого мислення та гнучкої адаптації до змін. Одним із ключових чинників ефективності цих процесів є психологічна готовність особистості до інноваційного типу освіти.

Психологічна готовність визначається як інтегрований стан особистості, що поєднує мотиваційну спрямованість, емоційну стабільність, когнітивну компетентність та здатність діяти в умовах невизначеності. Вона відображає готовність до сприйняття нових знань, гнучкість мислення, відкритість до змін і вміння самостійно організовувати освітню діяльність [2, с. 34].

Інноваційний тип освіти висуває до особистості нові вимоги: потребу у володінні цифровими інструментами, критичним мисленням, здатністю до самоосвіти й рефлексії. Згідно з дослідженнями Лозової О. В., формування готовності до інновацій передбачає розвиток ціннісно-мотиваційної, когнітивної, емоційно-вольової та діяльнісної складових, що забезпечують активну включеність здобувача освіти в освітнє середовище [1, с. 45].

Мотиваційно-ціннісний компонент характеризується позитивним ставленням до інновацій, прагненням до особистісного й професійного розвитку. Когнітивний компонент охоплює знання про новітні освітні технології, вміння їх критично оцінювати. Емоційно-вольова готовність виявляється у впевненості, толерантності до невизначеності, умінні долати труднощі. Діяльнісна складова включає практичні навички використання цифрових ресурсів, комунікацію в онлайн-середовищі, здатність до самоорганізації.

Важливою умовою розвитку психологічної готовності є створення підтримувального освітнього середовища, яке стимулює пізнавальну активність і самостійність. Зокрема, дослідження Павлик Н. В. доводить, що інтерактивні форми навчання, проєктна діяльність та колаборативні практики сприяють формуванню позитивної мотивації до інноваційної діяльності [5, с. 504].

Разом із тим, у процесі впровадження інноваційних підходів виявляються й певні психологічні бар'єри: страх перед новим, невпевненість у власних можливостях, низька цифрова грамотність, консервативні установки. Подолання цих бар'єрів можливе завдяки системній психолого-педагогічній підтримці, розвитку навичок саморефлексії, формуванню позитивного емоційного ставлення до інновацій.

Ефективними напрямками підготовки особистості до інноваційної освіти є інтеграція психологічних тренінгів, застосування коучингових технологій, упровадження курсів з розвитку критичного мислення, цифрових компетентностей та емоційного інтелекту. Такі підходи забезпечують гармонійне поєднання когнітивної та емоційно-ціннісної готовності особистості до змін [6, с. 119].

Психологічна готовність до інноваційного типу освіти виступає не лише передумовою ефективного навчання, але й показником зрілості особистості, її здатності до саморозвитку та відповідального вибору в умовах постійної трансформації знань і технологій. Її формування має стати стратегічним напрямом розвитку сучасної освіти та ключовим чинником професійного становлення майбутніх фахівців.

Список використаних джерел

1. Лозова О. В. Ціннісно-мотиваційна складова особистісної готовності вчителів до впровадження STEM-освіти. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2024. № 6. С. 43–49.
2. Мірошниченко О. І. Психологічна готовність студентів до інноваційного освітнього середовища. *Вісник психологічних досліджень*. 2023. № 2(35). С. 30–36.
3. Новгородська Ю. Г. Готовність до інноваційної освітньої діяльності як важлива професійна якість сучасного педагога. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2024. № 4. С. 9–15.
4. Оніпко В.І., Япринець Т.М. Формування готовності до інноваційної освітньої діяльності як ключової компетентності майбутніх фахівців. *Українська професійна освіта*. 2024. № 16. С. 71–78.
5. Павлик Н. В. Психологічна готовність учителя Нової української школи до творчої професійної діяльності. *Актуальні проблеми в системі освіти: сучасні тенденції та перспективи розвитку*. 2023. № 3(1). С. 503–514.
6. Рибалко Л. Педагогічні умови формування здорового способу життя в студентській молоді. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка*, 2017. Вип. 147. С. 118-121.